

Do 2015. godine želimo u potpunosti završiti integraciju Ministarstva obrane i Glavnog stožera i tada očekujemo da ćemo biti mnogo više u skladu s vizijom Ministarstva obrane koje bi trebalo biti funkcionalnije i modernije

RAZGOVOR Ante Kotromanović, ministar obrane RH

MORAMO POČETI DRUGAČIJE RAZMIŠLJATI KAKO BISMO BILI UČINKOVITIJ

Željko STIPANČIĆ, snimio: Davor KIRIN

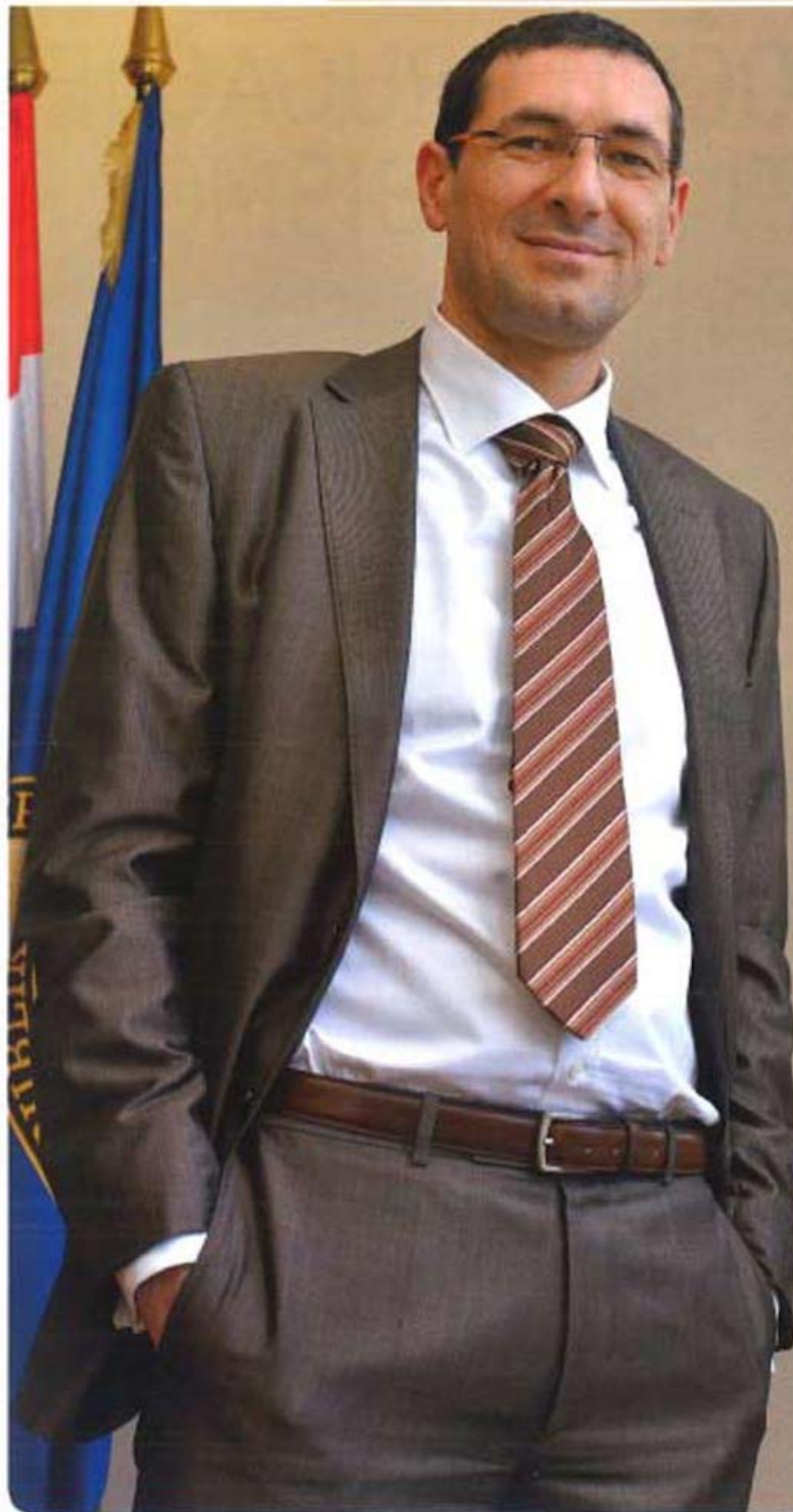
Jasna ideja što treba učiniti i vizija kakvo Ministarstvo obrane i Oružane snage u cijelosti želi, očituju se u predloženim izmjenama Zakona o obrani i Zakona o Oružanim snagama, iznimno transparentnim postupcima javne nabave, u kojima je unatoč financijskim ograničenjima na državnoj razini dodatno uspio potaknuti i procese opremanja i modernizacije, racionalnoj uporabi proračunskih sredstava, provedbi sustavnog planiranja... tek su neki od povoda za razgovor s ministrom obrane Antom Kotromanovićem

Nedavno ste zaokružili godinu dana u mandatu ministra obrane. Što biste iz te godine posebno izdvojili kao najveća postignuća, a čime niste do kraja zadovoljni?

Ono što smo u prošloj godini uspjeli napraviti jest smanjenje broja ljudi u administraciji jer smo promijenili ustroj, kojim smo trenutno zadovoljni, ali to još uvijek nije ono što bismo u potpunosti željeli. Do 2015. godine želimo u potpunosti završiti integraciju Ministarstva obrane i Glavnog stožera i tada očekujemo da ćemo biti mnogo više u skladu s vizijom Ministarstva obrane koje bi trebalo biti funkcionalnije i modernije. Zadovoljni smo što smo priveli kraju Strateški pregled obrane, što smo uspjeli završiti dva prijedloga novih zakona koja su u Hrvatskom saboru prošla prvo čitanje, pritom mislim na prijedloge Zakona o obrani i Zakona o Oružanim snagama. Posebno me veseli što smo javnu nabavu uspjeli urediti na vrlo korektan i transparentan način. No to je područje u kojem se moramo neprestano boriti i uvijek iznova težiti da bude što transparentnije prema javnosti. Ono s čim još uvijek nisam zadovoljan jest tromost sustava te sporost administracije. Ponekad imam dojam da

Kako iskustva iz Domovinskog rata imaju posebnu vrijednost tako i iskustva koja smo stekli u mirovnim operacijama imaju svoju vrijednost. Mi ćemo sudjelovanje u operaciji ISAF nastaviti i nakon 2014. godine s manjim brojem ljudi, koji smo već sada smanjili, a težište će biti na mentoriranju i savjetovanju pripadnika afganistanskih snaga sigurnosti

RAZGOVOR

se ne želi shvatiti da moramo početi drugačije razmišljati, da određene procedure moramo mijenjati kako bismo bili brži i učinkovitiji jer nas to koči u svim promjenama koje želimo napraviti.

Hrvatskom saboru upućen je novi prijedlog Zakona o obrani i Zakona o službi u Oružanim snagama RH. Što novo u odnosu na postojeće donose ta dva prijedloga zakona?

Riječ je o mnogo boljim i potpunijim prijedlozima u odnosu na postojeće. Ponašprije smo se morali u potpunosti uskladiti s Ustavom Republike Hrvatske kako bismo se potom mogli uskladiti s NATO-om i Europskom unijom što nam je bio prvi cilj u ovim izmjenama. U Zakonu o službi u Oružanim snagama predložili smo niz novih rješenja, koja su temelj za izradu pravilnika o reguliranju radnog vremena, plaća, prehrane i brojnih drugih do kraja neriješenih problema s kojima se sada susrećemo. U Zakonu o obrani predložili smo jaču ulogu Hrvatskog sabora jer želimo da parlament ima bolji i veći nadzor nad Ministarstvom obrane. Pri tome smo prihvatili sve kvalitetne prijedloge koje smo dobili od saborskog Odbora za obranu.

Kakva je struktura proračuna Ministarstva obrane za tekuću godinu i koliko je on razvojan u pogledu modernizacije Oružanih snaga RH? Koji su najvažniji projekti modernizacije koji bi mogli početi ove godine?

Nismo u potpunosti zadovoljni trenutnom strukturom proračuna jer više od 67 posto proračunskih sredstava odlazi na plaće zaposlenih, a tek preostalo dio na opremanje, modernizaciju i održavanje. Cilj nam je to promijeniti i doći do željene raspodjele proračuna onako kako to NATO radi: u omjeru 50:50:20 (pedeset posto za plaće, trideset posto za održavanje i 20 posto za modernizaciju). No za takvu promjenu nam treba vremena. U odnosu na druge zemlje imamo višak zaposlenih, pa čak i u odnosu na one koje su po broju stanovnika dva do tri puta brojnije od nas. To područje moramo do kraja urediti, a taj dio sredstava koji bi nam ostao od plaća upotrijebiti bismo za modernizaciju i održavanje. Kada govorimo o modernizaciji vojske, ove godine moramo dovršiti projekt nabave BoV-a Patria, nabave novih jurišnih pušaka, borbenih odora kao i opreme za specijalne postrojbe. Tu su još i projekti remonta, održavanja te raspisivanje tendera za obalni ophodni brod koji nam je vrlo bitan jer će nam pomoći u razvoju Obalne straže. Osim tih projekata ove smo godine osigurali i sredstva za remon: helikoptera i borbenih zrakoplova. Bitno nam je i industrijsko zbrinjavanje UoS-a jer imamo neperspektivno streljivo kojeg se polako rješavamo. Od oko 18 000 tona neperspektivnog streljiva koliko ga imamo, godišnje možemo uništiti oko 800 tona. Planiramo i pokretanje nabave autonomnog podvodnog vozila, te izgradnju modernog skladišta UoS-a u Doljanima.

Na osobit način i ovom bih prigodom htio pozdraviti sve djelatnike Ministarstva obrane i pripadnike Oružanih snaga koji marljivo i vrijedno rade te se svakodnevno trude, koji ponekad i u teškim uvjetima vježbaju i obučavaju se kako bi bili još bolji, te kako bi Oružane snage u cijelosti bile još cijenjenije i prepoznatljivije u društvu. Njima posebna hvala!

Od prvog dana mandata inzistirali ste na transparentnosti u javnoj nabavi. Jeste li i koliko zadovoljni transparentnošću u poslovanju MORH-a?

Što se tiče transparentnosti relativno smo zadovoljni i moramo stalno na tome raditi. Već smo promijenili niz stvari, a jedna od najvažnijih stvari na kojima inzistiramo jest da se od ove godine plan nabave za sljedeću godinu mora napraviti do 15. listopada, a do istog se datuma mora zatvoriti i proces nabave za tekuću godinu, kako nam se više ne bi događalo da postupci nabave započnu u prosincu pa nam računi na naplatu dođu sljedeće godine. Takvim načinom rada planiranje dolazi do punog izražaja, a i sam proces javne nabave mnogo je transparentniji. Ne manje bitno je što smo onemogućili ljudima koji sastavljaju tehničke specifikacije za nabavu određene usluge, da sudjeluju i u odabiru ponuđača, jer je to klasičan primjer sukoba interesa. Ove smo godine za pet puta smanjili oznake tajnosti s određenih postupaka nabave koji su se do sada tako klasificirali. U konkretnim brojkama to bi otprilike bilo smanjenje s oko 870 milijuna kuna koliko je bilo do sada na oko 154 milijuna kuna. To nas čini neizmjenjivo zadovoljnim, ali ne ćemo na tome stati već ćemo i sljedeće godine imati još manje takvih postupaka jer u iznosu od 154 milijuna koji sam spomenuo, imamo postupke čija je nabava započela prijašnjih godina i koje ne možemo prekinuti. Jednako tako, s ponosom želim istaknuti da smo ove godine prvi put napravili prezentaciju plana nabave za članove Nacionalnog vijeća za praćenje provedbe Strategije suzbijanja korupcije Hrvatskog sabora te saborskog Odbora za obranu kojima smo predstavili sve naše planove i projekte te način na koji to radimo. Otvoreno smo upozorili na probleme koje imamo, ali ih i upoznali s načinom na koji ih planiramo rješavati. Ovakvim načinom rada želimo jasno poručiti da smo otvoreni za sve primjedbe i prijedloge kako bi Ministarstvo obrane bilo što bolje i kvalitetnije.

nike Oružanih snaga RH opremanju u skladu s našim mogućnostima, a za neke stvari nam treba vremena. Primjerice, mi naše vojnike želimo naoružati novom jurišnom puškom. Ali da bi je dobio svaki vojnik ipak treba vremena. Možda će se onaj tko još nije dobio novu pušku osjećati inferioran u odnosu na onoga tko ju je dobio, ali to je proces opremanja koji traje. Želim istaknuti da nam je cilj da svaki vojnik bude zadovoljan osnovnom opremom i u tu svrhu smo ove godine planirali utrošiti četrdesetak milijuna kuna.

Ovih se dana obilježava deset godina sudjelovanja u mirovnoj operaciji ISAF. Kako biste ocijenili proteklo razdoblje i hoće li i na koji način pripadnici OSRH sudjelovati u toj operaciji i nakon smanjenja snaga koje je predviđeno do kraja 2014. godine?

Naše desetogodišnje sudjelovanje u mirovnoj operaciji ISAF apsolutno bih ocijenio pozitivnom ocjenom. Iz ove operacije Hrvatskoj smo donijeli velika iskustva. Mi smo se pripremali, obučavali, razvijali smo opremu, odoru, naoružanje, u skladu s dobivenim

Posebno ističete obuku pripadnika OSRH kao jednu od najvažnijih stvari na kojima ćete inzistirati. Jeste li zadovoljni dinamikom obučnog procesa ili bi ljestvicu standarda obuke trebalo još podići?

Zadovoljan sam činjenicom da su svi moji suradnici shvatili važnost i vrijednost obučavanja, ali dakako da se uvijek može bolje. Uostalom, ustavna je odredba da pripadnici oružanih snaga moraju biti spremni i sposobni obraniti svoju zemlju. U jednom razdoblju smo se više fokusirali na mirovne misije za koje smo se pripremali, a sada kako se sudjelovanje u mirovnim misijama polako smanjuje, moramo povećati obučavanje unutar Hrvatske. Ove ćemo godine imati dvije velike vježbe, najveće dosad i to prvu u svibnju u kojoj će biti uključeni avioni NATO saveza, a naši će ih pripadnici navoditi sa zemlje, a slična će vježba biti održana i u rujnu. Mi znamo što hoćemo, u Glavnom stožeru imamo vrlo iskuzne ljude i sposobne zapovjednike koji će napraviti i sve kako bismo bili izvrsni.

Republika Hrvatska na korak je do ulaska u Europsku uniju. Hoće li članstvo u Europskoj uniji, pred RH i njezine Oružane snage staviti nove zahtjeve u doprinosu europskoj sigurnosnoj obrambenoj politici?

Vjerojatno ćemo imati određene zahtjeve u pogledu većeg sudjelovanja u misijama Europske unije. U okvirima Republike Hrvatske imat ćemo više angažmana u zaštiti naših granica, ponajprije mislim na zaštitu granica na moru gdje će Obalna straža uz Hrvatsko ratno zrakoplovstvo imati značajnu ulogu. No ipak, ne očekujem da bi se značajno povećalo naše sudjelovanje u europskoj sigurnosnoj politici, osim što ćemo možda u određenim misijama EU-a više sudjelovati nego što je to bio slučaj do sada. ■

OVE GODINE MORAMO DOVRŠITI PROJEKT NABAVE BOV-A PATRIA, NABAVE NOVIH JURIŠNIH PUŠAKA, BORBENIH ODORA KAO I OPREME ZA SPECIJALNE POSTROJBE. TU SU JOŠ I PROJEKTI REMONTA, ODRŽAVANJA TE RASPIŠIVANJE TENDERA ZA OBALNI OPHODNI BROD KOJI NAM JE VRLO BITAN JER ĆE NAM POMOĆI U RAZVOJU OBALNE STRAŽE. OSIM TIH PROJEKATA OVE SMO GODINE OSIGURALI I SREDSTAVA ZA REMONT HELIKOPTERA I BORBENIH ZRAKOPLOVA

Iskazali ste upornost u nakani što racionalnijeg raspolaganja novcima iz državnog proračuna. Što ste sve poduzeli kako bi se sredstva što racionalnije iskoristila?

Imali smo nekoliko primjera u kojima je bila riječ o velikim sredstvima zbog kojih je Ministarstvo obrane nesustavnim i neracionalnim planiranjem izgubilo na desetke milijuna kuna koji su se mogli upotrijebiti u modernizaciju i opremanje. Ne mogu ništa konkretnije o tome govoriti budući da je za te predmete zainteresirano Državno odvjetništvo.

Je li i koliko točna tvrdnja da su u potpunosti opremljeni samo oni pripadnici OSRH koji se spremaju u mirovne misije i operacije?

Oni su možda najbolje opremljeni, ali i trebaju takvi biti. Naravno da hrvatskom vojniku koji se nalazi u Hrvatskoj ne treba dio opreme koji je potreban onome koji se nalazi u pustinji. Pripad-

zacima. Da nije bilo tog sudjelovanja u misiji u Afganistanu bili bismo hendikepirani. Velika i vrijedna iskustva donijeli smo u Hrvatsku ponajprije jer smo u operaciji surađivali s partnerima iz pedesetak zemalja te smo imali prigodu vidjeti kako drugi rade. Kako iskustva iz Dornovinskog rata imaju posebnu vrijednost, tako i iskustva koja smo stekli u mirovnim operacijama imaju svoju vrijednost. Mi ćemo sudjelovanje nastaviti i nakon 2014. godine s manjim brojem ljudi, koji smo već sada smanjili, a težište će biti mentoriranje i savjetovanje pripadnika afganistanskih snaga sigurnosti.

Cilj nam je da svaki vojnik bude zadovoljan osnovnom opremom i u tu svrhu smo ove godine planirali utrošiti četrdesetak milijuna kuna